

Narodna znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. ...

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom) ...

TELEFON stav. 1137.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Izhaja vsaki dan

Člani ob dobili le presnetih od 5. uri, ob posebnih od 9. uri zjutraj. ...

BRZOJAVNE VESTI.

Avstrijska poslanska zbornica. DUNAJ 14. Med došlimi vlogami današnje seje se nahaja nujni predlog poslance ...

Ogrska poslanska zbornica. BUDIMPEŠTA 12. Poslanska zbornica je nadaljevala specialno debato o proračunu ...

Bivši naučni minister Hartel umrl. DUNAJ 14. Bivši naučni minister vitez Hartel je danes umrl za poapnenjem žil.

Belgijsko-romunska trgovinska pogodba. BUKAREŠTA 14. Uradni list je priobčil trgovinsko pogodbo z Belgijo.

Dunajski zdravniki povišajo honorarje. DUNAJ 14. Predsedstvo dunajske zdravniške zbornice je sklenilo glavni skupščini ...

Reški guverner v stvari matrik. BUDIMPEŠTA 14. Reški guverner grof Nakó je izjavil nekemu poročevalcu „Pester Lloyd“, da je rešitev v stvari reških matrik dejstvo, ki je ni možno spremeniti.

Kulturni boj na Francoskem. PERPIGNAN 14. Zupnik Canohes, ki je podal izjavo za izvrševanje službe božje, je bil od cerkvenih predstavnikov suspendiran.

PARIZ 14. Iz Rima poročajo, da je dospel tjakaj škof Dadolle iz Dijona, da se sporazumi z kardinalom državnim tajnikom ...

PARIZ 14. Kardinal Lecot in Coullie sta danes s kardinalom Richardom in koadjutorjem Amette nadaljevala posvetovanje ...

Novo leto v Belemgradu. BELIGRAD 14. Povodom novega leta je bil sinoči dvorni ples, katerega so se udeležili člani vlade, diplomatičnega zbora ...

Italijansko-srbska trgovinska pogodba. RIM 14. „Agencija Stefani“ poroča iz Belegrada: Danes predpoludne je bila podpisana italijansko-srbska trgovinska pogodba ...

Rusija. Hisna preiskava na Vasiljevskem Ostrovu. PETROGRAD 14. (Petrogr. brz. agent.) Pri hišni preiskavi v mestnem delu Vasiljevski Ostrov, pri kateri je bil neki redar ubit, neki drugi redar in dva nadzornika pa ranjena, je bilo aretovanih deset oseb.

boju. Lazar pa se je rešil in se proglasil srbskim carjem. Ali 18 let pozneje, ko se je isti car Lazar bolje uredil v Aziji, so Turki zopet prišli preko morja, se izkrcali na obalah Evrope ter navalili na Srbe.

seki tudi njega. Ali to junaško delo Milošev je slabo koristilo. Vojska Miloševa, ki je čula, kar se je pripovedovalo o Miloševem izdajstvu, je začela omahovati in izgubila je hrabrost.

gospodarja. In ko je padla glava Lazarjeva, je rekel sluga: „Zaklel sem se položiti svojo glavo, pokraj glave svojega gospodarja“ — in reki to, je pripognil vrat svoj pod krzniški meč in ljuti nož turski izpolnil mu je željo.

Tako je poginil poslednji car srbski. Sultan Bajazet je poklonil kasneje sinu Lazarjevemu, Stepanu, eno stran očetovskih dežel z naslovom despota in je izdajalca Vuka Brankovića nagradil z drugo stranjo, česar si Vuk ni pričakoval, ker je upal, da dobi vso Srbijo.

Ti dve dinastiji sta živel v neprestanem prepiru, ker potomci Lazarjevi so parokrat poskusili zadobiti neodvisnost; Brankovići so ostali vedno na turški strani. Boj je trajal 150 let. Srbi so dajali Turčinu pomoč za azijske vojne. Vidimo srbsko vojsko v strahoviti bitki pri Anciru, kjer je sultan Bajazet od Tatarov zarobljen. Po tej pogubi podpirali so sultana Solimana proti njegovemu bratu, Musi. Srbski despoti, ne skrbeči za to, da rešijo kristijane iz krvinskih pesti turških, mislili so samo na svojo korist in podpirali sedaj Solimana, sedaj Musu, sedaj druge snubčaje turškega prestola. Se-le okoli polovice 15. veka pomislilo se je na rešitev Srbov. Papež Silvester je poslal glasovitega Ivana Kapistrana,

Podlistek. Na jugoslovanskem Pijemontu. Popotni utrinki iz Srbije. Piše Franje Krasovec. VI. Med tem so provallili Turki v Evropo. Bizantijski carji, navajeni iskati pomoči pri barbarih, so dovolili Turkom uhod v svoje carstvo. S tako pomorsko silo, kakoršno so imeli oni v tisti dobi, oni jedini v Evropi, mogli bi bili lahko preprečiti prehod Turkov, ali preveč so zaupali v zidine trdnega Carigrada. Zdelo se jim je nemožno, da bi turški konjeniki mogli pridobiti mesto, izvršno utrjeno, jako obljudeno in zavarovano izvežbanimi vojskaci. V nevolji svoji so se Grki obrnili do Srbov, proseči jih pomoči. Jug, Lazar in Vukašin so jim pohiteli v pomoč se znatno vojsko, ali iznenada je stopil pred nje turški car Amurat na čelu silne vojske in je pri Tangarogu vničil njihovo vojsko. Jug in Vukašin sta padla v tem krvavem

boju. Lazar pa se je rešil in se proglasil srbskim carjem. Ali 18 let pozneje, ko se je isti car Lazar bolje uredil v Aziji, so Turki zopet prišli preko morja, se izkrcali na obalah Evrope ter navalili na Srbe. Lazar je zaprosil pomoči na vseh straneh, ali zastonj: zbral je Srbe, Bolgare in Albaneze ter se postavil Turkom v bran.

Hrabrost carja in oduševljenje njegove vojske boreče se za dom in ognjišče, za vero in svobodo, proti kletemu turškemu vragu, bila bi morda zadobila zmago, ali na nesrečo je med Lazarjevimi vojvodi navstal razkol. Dva zeta Lazarjeva, najsilnejša viteza in vojvodi srbska, Miloš Obilić in Vuk Branković, sprla sta se radi svojih žen. Vuk je iz mržnje in osvete obdolžil Miloša izdajstva in mejtrem, ko se je sam že sporazumel se sultanom, oklevetal ga je ter ga po nedolžnem očrnil pri tustu da je izdajca; Miloš mu je odgovoril: „Vidjet čemo, tko je vjera tko lije nevjera!“ Po noči se je Miloš tajno oddaljil iz srbskega tabora z dvema drugoma, zgasil se prednjim turškim stražam kakor uskok; in ko so ga doveli pod šator sultanov, je probol sultana nožem. Hrabro se braneči je zatem Miloš pogubil mnoge neprijatelje, dokler niso naposled raz-

Predsedstvo državnega sveta.

PETROGRAD 14. (Petrogr. brz. agent.) Predsednikom državnega sveta za prvo polletje 1907 je bil zopet imenovan državni tajnik Frisch, podpredsednikom pa tajni svetnik Golubev.

Potovanje cesarjevo v Prago in sporazumljenje med Čehi in Nemci.

Dunajski dopisnik „Dziennika polskega“ piše: „Pripoznanju pravic češke krome ni na potu volja monarha, marveč le nasprotstvo Nemcev, njih strah pred slavizacijo. Na dlani je, da pogoj za uresničenje čeških idealov je pomirjenje z Nemci, popolno sporazumljenje, ki bo obsegalo vse smeri javnega življenja in ki bo kolikor le možno zajamčeno. Napovedano bivanje cesarja v Pragi ima ustvariti podlage za tako sporazumljenje. S tem, da rezidira na Hradčinu, kaže cesar Čehom takorekoč bodočnost, pot, ki vodi do uresničenja njih narodnega idejla, ki vodi do uresničenja tega, o čemer sanja že leta vsaki češki patrijot. Brez garancij za češko manjšino ne more biti sprave na Češkem, a brez sporazumljenja ne posebnega kraljestva Češkega. Bivanje cesarja na Hradčinu ima Čehom simbolično povedati, da monarh priznava pravice krome sv. Vavla in da se rad diči z nje bleskom; hkratu pa monarh gotovo porabi to bivanje v to, da tudi ob tej priliki povdari potrebo sporazumljenja.“

Češki listi menijo, da je dopisnik poljskega lista — označujevaje tako pomen cesarjevega potovanja v Prago — pomakal svoje pero v vladne tintnike. S takimi enunciacijami da hoče vlada izsiliti „sporazumljenje“ med Čehi in Nemci. Mi pa menimo, da se s takimi epistolami jako nepraktično troši — črnilo. Z ene strani so iste nepotrebno delo, z druge pa ni nikake nade, da bi privedle do cilja. Nepotrebno je, ker s tem odpira vlada vrata, ki so — že odprta. Namreč: dokazuje nekaj, česar ne treba dokazovati, ker tega nikdo ne taji, ker stoji že kakor neoporečno dejstvo. Kje je takov zagriženec ali fanatik boja, ki bi tajil potrebo sporazumljenja med narodi, ki ne bi priznaval, da bi bilo sporazumljenje — seveda pravo, pravično sporazumljenje — pravi blagoslov božji za Čeha in Nemce, največja sreča za razvoj in napredek obeh narodov, lep triumf, ideje miru? Potrebe sporazumljenja in pomirjenja ne taji nikdo in je zato vsako dokazovanje te potrebe zgolj potrata časa in — vladne tinte. Vlada naj enkrat pozabi svoj vpliv in svoj aparat v povspešenje zares dobre in plemenite stvari. V to pa mora začeti enkrat govoriti jasno in decidirano besedo.

Ze sam pojm „sporazumljenja“ zahteva, da mora biti jasne, v čem misli ena stranka drugi odnehati, oziroma v čem jej privoliti, da se doseže zaželjeni cilj. V naravi stvari je potentakem, da mora tista stran, ki je doslej uživala več, nego jej je šlo po pravu, odnehati v toliko, da se mera pravic in dolžnosti vzravna in da si stranki postaneta — jednakovredni. Če pa ta stran nikakor noče odjenjati ter ostaja intransigentna v varovanju svoje privilegirane pozicije — potem je ona tista, ki nosi krivdo, ako ne more priti do sporazumljenja. To krivdo nosijo pri nas doslej gospodovalni narodi, v prvi vrsti Nemci in Italijani. Če je vladi res na tem, da povspehi sporazumljenje med Nemci in Čehi, potem ne sme zasledovati tega cilja samo s sladkobesednimi opomini po listih. Pojm „sporazumljenja“ izključuje tudi vsako silo; zato naj se vlada le odpove nadi, da bi s

samim moralnim pritiskom cesarskih potovanj, s takim „simboličnim govorjenjem“, mogla doseči sporazumljenje. Narodi so se osvstili in preintenzivno občutijo krivico, ki jo trpe, da bi hoteli le na kako višo voljo sklepati mir, ki bi jim ne donesel nikakega zadoščenja in ki ne bi ublažil krivice.

V konkretnem slučaju, ob vprašanju sporazumljenja med Nemci in Čehi, so Nemci tista stran, ki vživa predpravice in privilegije na škodo Čehov. Dokler Nemci nočejo odnehati ter oddati, kar so doslej uživali preko mere, je jednostavno izključeno, da bi moglo priti do miru. Na adresu Nemcev mora torej vlada spregovoriti resno besedo in povedati jim naravnost, da so oni se svojo nezmernostjo in gospodstvaželjnosjo glavna ovira na poti do sporazumljenja. Ne sme pa take zares plemenite akcije omežati samo na kraljestvo Češko. Gotovo: s pomirjenjem na Češkem bi bilo mnogo doseženo za idejo pomirjenja, ali to vendar ne bi bil še mir v državi. Ne samo na sever, ampak tudi na jug države naj se podože naši državniki z oljniko jejico v roki. Ali ponavljamo: se samo sladko besedo, ki naj le laska tej in oni strani, ni še nič doseženo.

Tako se ne dela sporazumljenja med narodi. Clara pacta boni amici. Beseda bodi odkrita, jasna — tudi če ni sladka —, ki naj konkretno govori, kje in koliko mora ta in ona stranka položiti na oltar sporazumljenja. Tudi glede našega Primorja se rado v gubernamentalnih krogih izražajo želje po pomirjenju. Dobra želja je sicer lepa reč, ali brez vrednosti je, če jej ne sledi tudi dejanje, ki more željo približati uresničenju. Tudi našim Italijanom mora vlada začeti govoriti resno besedo o krivicah, ki jih delajo slovanskemu prebivalstvu, o neopravičenih predpravilih in privilegijih, ki jih uživajo v vseh pogledih na škodo Hrvatov in Slovencev. To je dolžnost vlade tem bolj, ker so bili doslej ravno državni faktorji oni, ki so najbolj pomagali polniti mero krivice in zapostavljanja za Slovane. A beseda mora biti tako resno-odločna, da ne bo puščala Italijanov v nikakem dvomu in da bodo umeli, da Slovani morajo priti do svojega prava, če ne z lepo, pa z grdo. Le lepim očem kogar si bodi na ljubo pa ne bodo Hrvatje in Slovenci nikdar sklepali nikakega miru, ki bi jim ne dal vsega potrebnega jamstva za svoboden razvoj in za neskrčeno uživanje vseh državljanskih pravic, ker oni vedo predobro, da mir, sklenjen brez tacih garancij, bi pomenjal zanje životarenje, ki bi se moralo nehati z — narodno smrtjo. V smrti pa ne gremo, ker čutimo preveč zmožnosti za življenje v sebi, in ker vemo, da imamo tudi pravico do življenja!

Zakon o volilni reformi.

Dunajska „Montagsblatt“ piše da priobči „Wiener Zeitung“ dne 2. februarja sankcionirane vse zakone, ki se tičejo volilne reforme. Istočasno objavi dan splošnih volitev in dan, na kateri bo sklican novi parlament.

Poslanska zbornica bo najbrž imela svojo zadnjo sejo dne 26. t. m. Gospodska zbornica se sestane dne 21. t. m. ter bo imela vsak dan seje, dokler ne izvrši svojega dela.

Koncentracija čeških narodnih strank.

Iz Prage poročajo, da je češki narodni svet imel v nedeljo sejo, na kateri se je izrekel, da se koncentracije strank ne more

lotiti, ker nočejo agrarci pristopiti koncentraciji. Narodni svet je prepustil posamičnim strankam, da se med seboj dogovore o eventualnih kompromisih. Tak kompromis se sklene med mladočeli in staročeli.

Iz Brna javljajo, da se bo dne 18. t. m. vršil shod delegatov vseh čeških strank dežele, na katerem se bo tudi razpravljalo vprašanje koncentracije čeških strank. V očigled iskustev povodom zadnjih deželnozbornskih volitev je skoraj gotovo, da se tudi na Moravskem združijo za državnozbornske volitve vse češke stranke.

Redni občni zbor jugoslovanske socialistične stranke.

Dne 2. 3. in 4. februarja t. l. se bo v Trstu v delavskem domu vršil občni zbor jugoslovanske socialistične stranke z nastopnim dnevnim redom: 1. poročilo eksekutivnega, kontrolnega in političnega odbora; 2. organizacija in taktika ter prihodnje volitve; 3. novinarstvo stranke; 4. prihodnji mednarodni kongres socialistične stranke v Stuttgartu; 5. jugoslovanska socialistična stranka in jezikovno vprašanje južnih Slovanov; 6. določitev kraja za prihodnji shod; 7. Slučajnosti. Radovedni smo, kaj sklene občni zbor glede 2. in 5. točke, to je glede stališča slovenskih socializtov o bodočih državnozbornskih volitvah in glede jezikovnega pranja v tržaškem mestu. „Lavoratore“, organ tržaških socializtov, stoji namreč na stališču, da je mesto Trst po veliki večini italijansko mesto ter da je dolžnost socializtov, da branijo ta italijanski značaj mesta. So-li tudi slovenski oziroma jugoslovanski socialisti tega menenja? Odgovor pričakujemo od gornjega občnega zbora!

Drobne politične vesti.

Volilna reforma za hrvatski sabor. Odsek hrvatskega sabora za volilno reformo ima 21. t. m. svojo prvo sejo.

Japonska in Amerika. Kakor poroča „Times“ iz Otave, je japonski minister vnanjih stvari brzojavil tamošnjemu japonskemu generalnemu konzulu, da je obisk japonskih šolskih vojnihi ladij ob pacifiški obali odgodjen na nedoločen čas. Vzrok temu je sedanje vedenje ameriškega prebivalstva nasproti Japonski.

Jezikovne odredbe v Dalmaciji. Hrvatski dnevnik poroča iz Zadra: Gotovo je, da bo dalmatinski deželni zbor sklican koncem meseca februarja. Ako ni bil sklican, kakor drugi deželni zbori, je vzrok, ker niso se izdane odredbe glede jezika za državne urade. Ni še določen dan, ko izide ta zakon, vendar je gotovo, da pred sklicanjem sabora.

Raisuli. Iz Tangerja so brzojavili pariškemu „Tempzu“, da so bili doslej brezuspešni vsi poskusi, da bi ujeli Raisulija. On se baje nahaja pri šejku Zelatu, ki vlada nad plemenom Beni Moral. Preden nego se prične proti temu plemenu vojaška akcija, se mora maroška vlada prej prepričati, da so se druga plemena iskreno podala. Vlada hoče sedaj samo prepričati, da Raisuli ne pobegne v daljnje kraje.

Zastopnik primorskih Nemcev na shodu v Ljubnem. Iz Ljubne poročajo: Na tukajšnjem shodu nemško-narodne stranke je bil kakor zastopnik primorskih Nemcev tudi neki Pogatschnigg iz Trsta, ki je izjavil, da ne ve, bodo li Nemci v Primorskem na prihodnjih državnozbornskih volitvah postavili svojega kandidata ali ne; na

ako se za kakošno reč zavzema vplivna oseba! Koliko je mlačnežev, ki pristopijo in sodelujejo le, če sodeluje ta ali ona oseba. Kdo ne pozna našega, skoraj bi rekli, narodnega izreka: „če pride ta in oni, pridem tudi jaz, drugače pa ne“. Ni dovolj, da mnogi gg. dajo svoj prispevek, da odričejo ob gotovih prilikah kak znesek in mislijo, da so s tem že vse, ali vsaj veliko napravili. Res je, da je gnotna podpora jako veliko vredna, ali zopet je res, da moralna podpora mnogokrat več izdaja, ker se s tem pridobiva novih moči in ugleda. Ako se pa pomisli, da je trgovsko društvo „Merkur“ za vsakega slovenskega trgovca najvažnejša družba, ker se potom tega društva širi ugled slovenskih trgovcev, potem je pač obsojanja vredno, da se nekateri gg. trgovci veliko premalo brigajo za to korporacijo, da jo ne podpirajo dovolj, ako ne sodelujejo osebno vsaj na občinih zborih, da bi s svojo navzočnostjo spodbudili mlad naraščaj, ki bi v tem činu videl nekako počestitve in priznanje. Pomisliti je treba, da dandanes bjeemo trgovci boj za obstanek; posebno slovenski trgovci, ker nam povsodi mečejo polena pod noge, tako, da mnogi izgubljajo pregledaj veselje, posebno ko se gre za obrambo narodnosti in jezikovnih pravic. In navdušenje, kje naj je iščejo, ako ne tam, kjer se podpira in navdušuje mlada organizacija, v društvu, kakor je „Merkur“. Znani so nam nekateri jako „čudni“, ne pa tako čedni slučaji, ko se je tujerodec izkazal bolj kulantnega v naših društvenih stvareh, nego pa naš „narodni trgovec“, za danes zamolčujemo imena, toda v prihodnosti pridemo tudi s temi na dan, ako se ne predrugačijo. Če gg. lahko in radi zahajajo na prireditve v nemških društvih, bi menda tudi ne izgubili na ugledu, ako bi se udeleževali prireditev naših organizacij. In ako pridejo v malo ožji stik z uslužbenci, ne bodo radi tega prav nič izgubili, menda še inasprotno! Tega pa tudi nihče ne zahteva, da se specijelno ponizujejo in z uslužbenci občujejo na dolgo in široko; zahteva se le, da s svojo častito navzočnostjo stvari dajo nekoliko več pomena, ali, če že hočemo, malo več blešča. S tem povzdignemo ugled društva in družabnikov, torej ugled stanovske organizacije h kateri itak pripadajo. Upamo, da naša beseda ne bo brezuspešna ne v Ljubljani ne v drugih mestih, kjer so slične trgovske organizacije; razmere so menda so povsod več ali manj enake. Kar smo napisali za trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani velja tudi za „Trgovsko izobraževalno društvo“ v Trstu, oziroma za dotične društvenike. Sploh pa zaključujemo s tem, da konstatiramo, da je veliko premalo zanimanja za trgovsko organizacijo in to je narodni greh! Torej odslej naj bo drugače.

Ljudski koncert „Glasbene Matice“. V veliki dvorani hotela „Union“ priredila je sinoči „Glasbena Matice“ velik ljudski koncert. Priznati se mora, da se je namera naše „Matice“, s prirejanjem takih koncertov zanimanje za glasbo zanesti v najširše narodne kroge, popolnoma posrečila. Obširna dvorana, ki je kakor ustvarjena za take priredbe, bila je do zadnjega kotička napolnjena. Ukljub izredno nizki vstopnini so se stroški pokrili, umetniški efekt pa je bil upravo sijajen. Ta sijajni vspeli je pripisati ne le impozantnemu oboru „Glasbene Matice“, ampak tudi orkestru tukajšnje vojaške kapele in pa koncertnemu mojstru Hubadu, ki se je tudi pri tej priliki odlikoval kot energičen, temperamenten in previden dirigent. Prva točka vsprejeda je bila nova Foersterjeva skladba „Turki na Slevici“, prirejena za samospeve, mešan zbor in orkester. Oklepajoč se tesno Stritarjevega besedila ima kompozicija v pretežnem delu mnogo religioznih akcentov upravnega značaja. Poleg teh pa se nahajajo v kompoziciji veledramatični momenti, tako n. pr. prihod janičarjev na Slevico, beg kristijanov itd. Občinstvo je pozdravilo noviteto s burnim aplavzom ter prirejalo navzočemu skladatelju prisrčne ovacije. Z navdušenjem je sprejelo občinstvo tudi veliko Bendlovo skladbo »Švanda dudak«, ki je jako srečno koncipirana in upliva na občinstvo z upravnimi turbulentnimi efekti. Ostale točke vsprejeda obsežale so manjše skladbe — neko arijo in arijo Chopinovo italijanskega skladatelja Orfice, ter Nedvedov »Pogled v nedolžno oko«. Operni pevec Cammarota iz Zagreba odlikoval se je s svojim krasnim belcanto, dobro znani naš basist Betetto pa je za svoj krasni samospev »U celici žel burno pohvalo. Mešani zbor je eksaktno, kakor vedno, zapel Nedvedov »Nazaj v planinski raj“ in pa ljudsko Premiovo skladbo „Lilije“. Omeniti smo že, da je bil celoten vspeli sijajen. Z ozirom na izredno zanimanje za to prireditev se bo koncert v kratkem ponovil, kar je zaletiti tem bolj, ker je moralo sinoči mnogo občinstva oditi, ker ni našlo več prostora v dvorani.

Samomor vojaka. V ljubljanski pehotni vojašnici se je ustrelil sinoči neki infanterist 27. pešpolka, rodom iz Gornje Stajerske. Nesrečnež pregrešil se je bil proti disciplini. Iz strahu pred strogo kaznijo pognal si je kroglo v glavo.

Volilna reforma Ljubljanskega mestnega sveta. Elaborat za reformo volilnega reda ljubljanskega mestnega sveta je, kakor poročajo iz Ljubljane, dovršen. Po tem elaboratu pride k sedanjim trem volilnim razredom še četrti volilni razred, ki obsega vse one volilce, ki nimajo volilne pravice v drugih volilnih razredih. Nov volilni razred bo volil 10 zastopnikov.

Javno predavanje. Slovensko žensko društvo priredilo je sinoči ob petih v „Mestnem domu“ javno predavanje. Odvetnik dr. Fran Novak govori je o razmerju med državo in cerkvijo zlasti z ozirom na kulturni boj v Franciji. Mnogobrojno občinstvo je izvajanjem govornikovim sledilo z velikim zanimanjem.

Vesti iz Koroške.
Slovenski kandidat na Koroškem. Za koroški slovenski mandat namerava baie kandidirati vrli narodnjak g. Urban Piskernik, župan občine Bela pri Zelezni Kaplji.

Vesti iz Štajerske.
Štajerski odvetniki. Odvetniška zbornica je imela ob koncu leta 1906 vpisanih 165 odvetnikov, med temi 72 v Gradcu, 11 v Celju, 14 v Mariboru, 5 v Ljubnem, 6 v Ptuj, ostali so po drugih krajih na deželi.

Nemški kandidat za celjski mesni okraj. Nemški zaupniki v Celju so postavili državnozbornski kandidatom za nemško mestno skupino deželno sodnega svetnika Richarda Marchla iz Celovca. Marchl je hud nemški nacionalalec, ki je več časa služboval v Celju.

Vesti iz Goriške.
Državnozbornska kandidatura za tolimski okraj. Govori se, da nastopi v tolimskem okraju kakor kandidat za državni zbor g. dr. Alojzij Franko, odvetnik v Gorici.

V Červinjanu je umrla gospa Ana Venier, katero so pokopali na njeno željo brez zvonjenja; na krsto in mrtvaški voz tudi niso smeli položiti vencev in trakov.

Nov vodovod v Gorici. V Gorici so razširili vodovod izpod Kronberga. Dne 16. t. m. se bo vršila kolaudacija razširjevalnih del.

Patrona v smodki. V neki gostilni v Gorici je kadil neki mož iz tržaške okolice „kubo“, ki mu jo je daroval nekdo, s katerim je imel kupčijo. Smodka mu je knalu uganiila, pa jo je zopet prižgal. — Nekoliko časa potem je pa skočilo nekaj iz smodke, kakor kakšna raketa. Vrgel je smodko proč, ko so jo potem pobrali, so našli v njej patrono 6 mm kalibra. Stvar so baje prijaviili redarstvu.

Književnost in umetnost.

Koncert „Slovenskega pevskega društva“. „Di tanti palpiti...“ „Slovensko pevsko društvo“ je po dveh letih krizičnega stanja došlo zopet na pravi tir ter ubralo pot, na kateri so je želeli videti vsi oni, katerim je do napredka in lepega razvijanja našega glasbenega življenja v Trstu in okolici. Koncert minole nedelje je vspel v vsakem pogledu. Na komersu, ki se je vršil po koncertu, je padla celo beseda: „Slavili smo triumf!“ Morda še ne... ali nič za to! Bil je vskalo krasen in v vsakem pogledu izreden vspeli, kakoršnjih ima „Slovensko pevsko društvo“ le malo registrirati (da se spominjamo velikega koncerta v gledališču Goldoni povodom 25-letnice Srečka Bartela). K temu je program nudil takih vžitkov, kakoršnjih nismo bili navajeni doslej pri naših pevskih društvih. „Slov. pevsko društvo“ inkarnira sedaj naše najbolje glasbeno posestovanje in s svojimi tradicijami si je tako rekoč priposestovalo prvaštvo med našimi pevskimi društvi. Ono je rastlo in cvetelo, vodjeno v koncertni boj od moža, vrednega vsake hvale: Srečka Bartela. Žajim je društvo doživelo svoje najlepše čase. Bartel je postal neke vrsti apostol v tem društvu. Temu možu je bil posvečen veliki koncert minole nedelje. „Slov. pevsko društvo“ je priredilo pred svojim bivšim vodjo revijo, ki je najlepše vspela. Zapovednik je največim zadovoljstvom sprejel isto na znanje, presrečen, da njegovo delo ne propade, da bo napredovalo z vrednim naslednikom na čelu.

Program je že s svojo obsežnostjo in svojo kakovostjo imponiral. Izvajale so se skladbe priznane vrednosti, nekatere tudi znatno težke. Da je vrli zbor tako častno rešil svojo nalogo, s tem je postavil sebi in svojemu zborovodji, g. Vogriču, najboljši spomenik. Že Zajčeva kantata „Molitev“ — skladba, globoko zamišljena in zrcelo Preradovičeve filozofije, jednostavna, ali v svoji pokojnosti veličastvena — našla je v moškem zboru „Slov. pevskega društva“ dostojnega tolmača. Novakova ženjalna balada „Nesrečna vojna“ (izvedena svoječaso od „Glasbene Matice“) podkrepila nas je še bolj

Dalje na 4. strani.

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične in kožne bolezni itd. v Trstu
ima
svoj ambulatorij
v ulici S. Nicolò št. 9 (med Jadransko Banko)
Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 popol.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.
Najvspešneje sredstvo proti
revmatizmu in protinu
je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu Ra'aela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakuba in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.
Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti poš. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poštne in zavoj.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov.
zdiranje zobov brez
= vsake bolečine
v zobarskem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Juscher
TRST
ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ANTON KUKIZ
Trgovina, oziroma krojačnica
Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)
„Alla nuova città di Trieste“.
VELIKA ZALOGA
izgotovljenih oblek za odrasle in dečke
vsake vrste.
Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti.

Tovarna pohištva
Aleksand. Levi Minzi
ulica della Česa št. 46
ZALOGA:
Piazza Rosario št. 1
Katalogi načrti in proračuni
NA ZAHTEVO.

Tovarna pohištva
Rafael Italia
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
TRST
Via Malcanton št. 7
Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.
Dustrovan cenik brezplačno in franko. — Cene zmerne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebo vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi povračili. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na **OSIPA ZIDARIČ** ulica del a Caserma št 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Zobozdravniški kabinet
Dr. Aless. Martinelli
zdravnik-kirurg — zobozdravnik dunajske poliklinike
Via Barriera vecchia št. 33
TELEFON št. 1708
UMETNI ZOBJE
Plombiranje po najnovšem sistemu.
Izdiranje zob brez bolečin.

Posrečilo se nam je sestaviti
spopojnjen in patentiran brzi stroj za nogovice
THE VICTORIA
s katerim si zamore vsakdo ustanoviti koristonosno domačo obrt s proizvajanjem nogovic in sličnih predmetov. Tridesetkrat hitreje nego na roko. Nogovice so brez šiva. Uporabo stroja „THE VICTORIA“ je možno naučiti z lahkim poukom oziroma ustmeno v naših pisarnah in zastopstvih.
Katalogi zastonj in poštneine prosto. — Odpošilja centrala:
The Victoria Stocking-Loom & Co.
TRST, Corso št. 17. f — Iščejo se resni zastopniki. — Corso t. 17.

PARIZ velika nagrada in zlata me dalja.

Prihranitev na plinu
do
Gorilnik Wouwerman
50%
Podjetje Gasspar po sistemu Wouwerma
Halbmayr & Co., Dunaj
Izključni zastopnik z zalogo za Trst:
E. RUDAN, Via Gelsi št. 3 — Telef. 1889

Zlato kolajne:
DUNAJ - TURIN
PALERMO
L. Magrini & Figlio
TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354
ODLIKOVANA TOVARNA IN ZALOGA
GLASOVIRJEV
Specijalitetta priznanih in najboljih pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dvorne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.
Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJI, ELEKTR. AVTOMATIČNI PIANINI, PHONOLA.
Deja v najem, v zameno, na obroke. Popravlja, akordira. Cene zmerne.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.
Najvspešneje sredstvo proti
revmatizmu in protinu
je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu Ra'aela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakuba in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.
Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti poš. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poštne in zavoj.

v naši sodbi. Ne oziraje se na fineso izvajanja, že dejstvo samo, da je zbor „Slovanskega pevskega društva“ nadvladal vse one fonične in ritmične potežke karakterističnega in v svoji elementarnosti divjega dela — opravičuje naš optimizem, da bo društvo ob pravi volji moglo vstvarjati veliko in lepo napredovati. Vogričeva balada „Pri kolovratu“, posvečena slavljencu Srečku Bartelu, morala se je ponavljati na občno željo. Jaz nisem nikdar dvomil: v Vogriču je mnogo talenta. V njem je znanja in temperamenta. On piše z mnogo kriterija, njegova glasba je karakteristična in po dobrem delu narodna. Balada „Pri kolovratu“ spada med najboljše, kar smo od njega čuli do sedaj. Vsa skladba ima v sebi nekaj romantičnega in elegičnega. Kolovrat se vrti in vrti, podobno srcu, ki ne nehuje biti. — Tek človeškega življenja...

To so bili takorekoč komadi nedeljnega koncerta: sami komadi, pevani ob spremljevanju orkestra. Na isti višini je stal tudi a capella zbor, mešani in moški. Nenadkriljivi in vedno planinsko sveži Nedvedov „Nazaj v planinski raj!“, Vorotnikov resni in pragmatični „Večernji zvon“, Adamičev „Franica“, v katerem smo se posebno čivilo pianissimu, ki se je kakor odmev širil po prostrani dvorani, ter poznani priznani Vogričev moški zbor „Lahko noč“. Bil je tudi moški zbor a solo: lirčni in čarobni biser, Dvořakov „Golub na javorju“, ki je že pod Bartelovo ero toli ugajal. Slednjič Medelssohnov ženski zbor „Zvončiči ostalo cviječe“.

Treba-li še kaj hvale? Treba-li dalje navajati? „Slovansko pevsko društvo“ more biti popolnoma zadovoljno na tem, da tako lepo napreduje, da — kar je najglavnejše — se je tako dostojno oddolžilo Srečku Bartelu — zadovoljno, da je — našlo tako vrednega zborovodje v osebi g. Vogriča ter da imamo — ako nikdar do sedaj — prvokrat pravico ponášati se z razvojem dveh pevskih društev v našem mestu. Pred 14 dnevi „Kolo“ se svojim nepričakovano velikim uspehom, v nedeljo „Slovansko pevsko društvo“. Vidi se: „mriet nam se neče“. Navstala je doba, da naši pevski društvi „Kolo“ in „Slovansko pevsko društvo“ — zavedajoči se svoje velike naloge — paralelno zastavita vse svoje sile, vodjene od iste močne roke, in da započneta novo delo — ne ubijaje eno drugo, ampak podpiraje se med seboj. Čemur smo se nadejali na lepem koncertu „Kola“, kakor da se ima skoro izpolniti. V delu je rešitev. Delajte! In v to ime: živeli!

M—č.

„Ljubljanski Zvon“. Januarjeva številka tega najstarejšega slovenskega mesečnika, ki ga izborni ureja znani književnik dr. F. Zbašnik, je izšla z bogato in lepo vsebino. V pesniškem delu so zastopani Aškerc, Meško s kantato na Simona Gregorčiča in E. Kristan z začetkom svojega velikega eposa „Vitez Ivan“; nadalje je v številki še raznovrstnih pesmic. Od prozaičnih spisov omenjamo Tavčarjevo zgodovinsko povest „Izza kongresa“, ki se nadaljuje iz lanskega letnika, in Iv. Cankarja „Zgodbo iz doline šentflorjanske“ — „Zenitba kancelista Jareba“; dalje opozarjamo na potopis Vl. Levstika „V Babilonu svobode“ (Pariz) in pa zanimivi spis Jos. Westerja „Hiša pri Jugoslovanih, posebej pri Slovencih“. Številko zaključuje rubrika „Književne novosti“.

„Zvonček“. Prva letošnja številka tega zares dobrega mladinskega lista je jako lepa, tako po spisih kakor po slikah. Nekaj ljubkega so zlasti Gasparijevе vinjete. Priporočamo „Zvonček“ toplo slovenskim starišem, naj ga naročajo za svojo dečo!

Razne vesti.

Koliko besed potrebuje človek?
Na to vprašanje je odgovoril neki angleški list. Angleški jezik ima med vsemi baje naj-

obširnejši besedni zaklad; v „Standart Dictionary“ se nahaja 350.000 angleških oziroma angliziranih izrazov. Med temi je seveda tudi ogromna množina tehničnih označenj. V praktičnem življenju seveda človek ne rabi toliko besed, ampak mu zadostuje razmerno prav malo število. Angleški pesnik Shakespeare, ki je baje razpogal nad ogromnim besednim zakladom, je rabil v svojih delih le 16.000 besed, Milton, pesnik „Izgubljenega raja“, 8000. In dan danes ne rabi višje izobražen človek več nego 3000 do 4000 besed. Manje izobražen se zadovolji z manjim besednim zakladom, ki ne presega 500; in v marsikaterih od sveta oddaljenih vaseh je dovelj 200 besed. Da zamore človek čitati časopise in lahke knjige, ne potrebuje več nego 2000 besed.

Statistika na dunajskih srednjih šolah. V minoletem šolskem letu je bilo v 18 dunajskih gimnazijah 5854 dijakov, v 28 realkah pa 1704 dijakov. Gimnazije so imele 181 razredov, tako da je prišlo na en razred povprečno 32 dijakov. Število učiteljskih moči na dunajskih srednjih šolah iznaša 856, med njimi 36 ravnateljev in 591 rednih profesorjev.

Stroški za izvažanje snega v Bu dimpešti so doslej te zime iznašali 160.000 kron, a magistrat je doslej v to svrhu določil nadaljnih 60.000 kron.

220 metrov visoko hišo zgradi v New-Yorku društvo „Metropolitan Company“. Imela bo 48 nadstropij.

Listnica uredništva.

G. A. J. Tudi mi soglašamo z Vami, da je narodni davek v Trstu velik in da bi trebalo gledati, da se racionalneje razpiše ter ga čim koristneje in mestneje naloži. Vi pravite, da mnoge naše prireditve pojedo tudi „i“, in več inkasa za godbe, odlične dvorane, luksuse itd., a za glavni cilj ostaja jako malo, nikakor pa ne velja za tradicionalni ples mladine na korist družbe sv. Cirila in Metodija. Naša mladina zna štediti v vsem in je pokazala se svojim dosedanjimi uspehi, da zna dosežati svoje cilje: zainteresovati širšo maso za glavne naše narodne potrebe in zbrati prilične svote za našo šolsko dečo. Ta ples mora postati vsakoletna demonstracija tržaškega Slovanstva za naše bele — sužnje. Isti mora biti najboljši odgovor Slovanov tega mesta našim nasprotnikom, ki imajo ravno v Trstu glavni štab in glavno kaso za raznarodovanje naše deče v Istri in Trstu. Zato prosimo tudi Vas, da svojim vplivom in priporočilom podprete plemenito delo naše mladine.

Mlada uduva brez otrok, lepe zunanosti, išče službo za gospodinjko, ali hišno gospodinjko. Govori slovensko, laško in nemško. Ponudbe pod „Mlada uduva“ na „Inseratni oddelek Edinosti“. 1450

Kupujem malo hišo z vrtom, ako možno v Škorklji. Hiša ne sme biti stara, mora imeti vodnjak z zdravo vodo. Največ 10.000 kron. Ponudbe na „Inseratni oddelek Edinosti“ Hiša 5 T. 1500

Proda se hiša s petimi sobami in 600 metrov zemljišča za 8500 kron. Na prodaj je tudi zemljišče brez hiše. Obrniti se je na Antona Fabičič, Škedeni št. 459 (blizu Šturka). 44

Sinoči od 9. do 10. in pol zvečer je g. Franu Polhu v kavarni „Balkan“ nekdo zamenjal klobuk. Prosi se dotičnega gospoda, da blagovolji prinesiti klobuk v kavarno „Balkan“. 1560

Dobro izučena šivilja izdeluje plesne obleke za gospe in gospodične priporoča se dobrim gospem. Naslov pove „Inser. odd. Edinosti“. 45

Gospodična slovenskih starišev, ki je dovršila 8-razredne meščanske šole zmožna slovenskega, deloma italijanskega jezika si želi zboljšati službo. Na lov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 39

800 klaft. zemljišča je na prodaj na lepem prostoru na Opčinah. Več se poižve v trgovini Ražem na Opčinah. 41

Angelo Lizza

slikar, dekorator, slika izveske itd., lakirje Trst — ulica Paduina št. 9 (vogal ulica Chiozza).

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranja.

Izdelovalnica pečatov

strojev za pisanje, reproduktivnih aparatov, pripadajočih potrebščin, zavod za grafične umetnosti.

(Tvrška ustanovljena leta 1875)

Giovanni Battara

Trst — Via S. Antonio — S. Nicolò št. 33. — Telefon št. 16-12

Prva avtorizovana agencija za posredovanje „Gambri-

NUS (Prva avtorizovana agencija di mediazione „GAMBRINUS“) v ulici Farneto št 18, II. nadstr., se priporoča gospodom gostilničarjem in krčmarjem ki žele kupiti ali prodati gostilnino, krčmo in pivarne v mestu ali okolici, ki iščejo najemnike ali drugo osobje, oziroma zalogo, naj se obrnejo edino na omenjeno agencijo

MARIO JESURUM.

Splošna agencija mizarnize in odlikovane tovarne plošč in drugih predmetov iz cementa

Giuseppe Moretti v MUSCOLI (ČERVINJAN)

se nahaja v Trstu, Riva Grumula št. 6,

kjer je tudi permanentna zaloga okvirjev (gole). Les prirejen za stavbe.

Podi iz tankih in debelih desk. — Plošče iz cementa itd.

Proračuni in tekoče cene zastoj.

PRVA ZALOGA VINA
UMBERTO ZUCCO
TRST — ulica Tiziano Vecellio 9
ima izključno izvršna namizna vina
Istrski refošk po 72 stot. liter; Dalmatinsko vino po 80 st. liter; Opolo iz Omišlja po 80 st. liter; razun tega
Izbera finih likerjev v buteljkah.
SPECIJALITETA Refošk iz Karbel (iz lastnih vinogradov) z jamčeno pristno 3 K buteljka.
Pošilja tudi na dom. — Jamči za pristnost lastnih pridelkov.
Za gostilničarje cene po dogovoru

Guerino Marcon
ulica Tivarnella št. 3.
Priporoča svojo zalogo oglja in drv ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom.
Telefon št. 1664.

BOGOMIL PINO
bivši urar v Sežanu
javlja svojim cenjenim odjemalcem da je odprl svojo novo
prodajalnico ur
v TRSTU, ulica Vincenza Bellini št. 13
nasproti cerkve sv. Antona novega.
Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

Trst — Austro - Americana — New-York
Anonimno parobrodno društvo.
Edino domače društvo za promet blaga in potnikov med Trstom in New-Yorkom ter med Trstom in vsemi glavnimi lukami Amerike
z najmodernejšimi parniki, ki so večim delom zgradjeni navlašč za prevažanje izseljencev.
V Trstu dobivajo potniki pred odhodom parnikov hrano in stanovanje v novozgrajenem hotelu: „PENSION-AUSTRO-AMERICANA“.
Iz TRSTA odhajajo parniki vsakih 8 dni. — Brzi in elegantni novi parnik **Francesca** odpotuje v NEW-YORK dne 29. januarja 1907.
Cene jako nizke.
Za natančnejša navodila treba se je obrniti na upravo društva: Trst, ul. Molin piccolo 2

Kdor želi pristna, jamčena vina
naj se obrne na dobro znano ZALOGO VINA
DOMENICO RAVALICO, TRST
ulica Nicolò Macchiavelli št. 32. — Telef. 1729
kjer najde Istrska, Furlanska, Dalmatinska vina, Kraški teran kakor tudi stara vina po nizkih cenah.
Pošilja tudi na dom. — Za krčmarje in gostilničarje cene po dogovoru.

FILIJALKA BANKE „UNION“ v TRSTU
se bavi z vsemi bančnimi in menjičnimi operacijami
prejema vplačila na tekoči račun, plačevaje 2³/₄% obresti na leto ali pa proti blagajniškim potrdilom na ime
v kronah: v Napoleonih:
po 3³/₄% proti 4 dnevni odpovedi po 3³/₄% proti 30 dnevni odpovedi
- 3³/₄% „ 30 „ „ 3³/₄% na šest mesecev stalno
- 3³/₄% na šest mesecev stalno „ 3³/₄% na eno leto stalno ;
na bančni ziro
plačevaje brez nikake omejitve zneska 2³/₄% letnih obrestij, izvzemši slučaje posebnega dogovora priznavajoč vsa vplačila z dnem izvršitvega se vplačila.
Izvršuje za svoje korentiste inkaso računov na tukajšnjem trgu menjic za Trst, Dunaj, Budapest in za druga glavna mesta monarhije, jim izdaja nakaznice na ta tržišča ter jih ovlaščuje, da domicilirajo efekte pri njeni blagajni, vse prosto katerikoli stroškov.
Izdaja in kupuje po dnevnom kurzu, prosto vsakršnih stroškov, menjične vrednote italijanske banke (Banca d' Italia), neapeljske banke (Banca di Napoli) in na sicilijansko banko (Banca di Sicilia).
Prevzema pod najzmernejšimi pogoji nakup in prodajo javnih kreditnih listin državne rente, dolnice, obveznice, srčke, naj se iste kvotirajo na tržiščih borzi ali na kakih drugi tu- ali inozemski borzi, deviz in vrednost.
Odpira tekoče računo z domačimi in zunanjimi efekti, kakor tudi proti zastavljenju karotov ladij ali proti drugemu jamstvu po dogovoru.
Odpira kredite proti listinam o nakrcanju za tržišča v Londonu, Parizu, Hamburgu, Berlinu itd. po posebnih pogojih.
Izdaja in prejema menjice in nakaznice na katero-koli evropsko ali izven-evropsko tržišče ter prevzema izplačila tudi potom brzozjava.
Izdaja nadalje kreditna pisma na ime, na katero-li tuzemsko ali inozemsko tržišče.
Depozitni oddelek.
Prejema in hrani depozite, sestojče iz vrednostnih papirjev, kakor tudi iz kovinskih vrednostij kakršne-koli vrste. Prevzema točno upravljanje zaupanih dej depozitov, posebno pa iztirjevanje dotičnih odrezkov verificiranje dvignjenih srečk in izplačevanje raznovrstnih dvignjenih srečk, vse to pod najzmernejšimi pogoji.
Filijalka Banke Union — oddelek za blago — preskrbljuje nakup in prodajo blaga v komisiji, dovoljuje predume na blago, ipolice o nakrcanju, warrante itd. in jamči za plačilo carine.

Prva avtorizovana agencija za posredovanje „Gambri-